

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöskydds-enheten
Kerstin Harvenberg
031-60 50 17

Sändlista

Bildande av Hänsynsområden i skärgården

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att områdena vid Vasholmarna, Lysekils kommun, och Sandryggen, Getryggen m fl, Tanums kommun, ska avsättas som Hänsynsområden. Områdena är angivna på bifogade kartor.

Enligt 7 kap. 1 § miljöbalken ska var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den. Inom Hänsynsområdena vill Länsstyrelsen förtydliga allemansrätten genom att rekommendera att man visar hänsyn till andra människor genom att

- Inte köra fortare än 5 knop
- Inte använda motorn mer än nödvändig
- Inte köra motorn på tomgång, t ex för att ladda batterier
- Inte köra runt med gummibåtar med utombordare
- Inte åka vattenskidor eller annan liknande vattenlek
- Inte spela musik högt
- Inte orsaka svall för förtöjda båtar och badande
- Inte skräpa ner
- Inte tömma toaletten i havet

Dessutom bör överflygningar på låg höjd undvikas.

Bakgrund

Regeringen har gett länsstyrelserna i landets kustlän i uppdrag att vidta åtgärder för att delmålet under miljö kvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård ska nås. Delmålet lyder: "Buller och andra störningar från båttrafik skall vara försumbara inom särskilt känsliga och utpekade skärgårds- och kustområden senast år 2010." En gemensam handlingsplan har tagits fram och lämnats till regeringen i januari 2007. Länsstyrelserna har därefter fått ett fortsatt uppdrag att arbeta efter handlingsplanen och redovisa arbetet till regeringen i december 2009. I den inlämnade handlingsplanen har störningar för människan varit vägledande och då framförallt buller, svall och nedskräpning.

Handläggning

Under 2006 och 2007 har två möten hållits med länets kustkommuner, Väst kuststiftelsen och båtföreningar. Vid mötena har projektet presenterats liksom den utredning om buller och störningar som gjordes på sex platser i

skärgården under sommaren 2007. Deltagarna har också lämnat förslag på möjliga Hänsynsområden.

I december 2007 remitterades fem olika förslag på Hänsynsområden till länets kustkommuner, Sjöfartsverket, Kustbevakningen, Sjöpolisen, Väst-kuststiftelsen, Västkustens Båtförbund, Svenska Kryssarklubben (Västkust-kretsen) och Marstrands Båtförening. Remissinstanserna är överlag positiva till att införa områden där störningarna minskas under den mest intensiva perioden för fritidsbåtarna.

Under hela arbetet har också samråd skett med övriga län, framförallt Stockholms län. Naturvårdsverket har bidragit med pengar för arbetet.

Bullerenkät

Sommaren 2007 genomfördes en undersökning i sex olika områden längs kusten. Dels mättes buller från olika båtar och dels genomfördes en enkätundersökning bland de besökande på öarna. Totalt inkom ca 250 svar. På frågor om fartbegränsning, att dämpa musikanläggningar och uppmaning om att inte hålla på med bullrande vattenlekar svarade i medeltal 69 procent att det var bra, 22 procent att det inte spelade någon roll och 9 procent att det var dåligt.

Båtmässan

I februari 2008 deltog Länsstyrelsen på Båtmässan i Göteborg med en monter där de olika förslagen på Hänsynsområden visades och besökarna fick information och kunde lämna synpunkter. Samtliga besökare vid montern var positiva till att införa Hänsynsområden.

Motiv för val av områden

Länsstyrelsen har satt upp fyra kriterier för val av Hänsynsområde:

- Det bör vara en populär naturhamn.
- Det bör inte ligga nära en farled.
- Det bör inte vara ett fågel- eller sälskyddsområde med landstigningsförbud under juli.
- Det får gärna vara ett naturreservat eller annat skyddat område.

De valda områdena, Vasholmarna och Sandryggen/Getryggen m fl, uppfyller dessa kriterier förutom att de inte är skyddade på annat sätt. I ett naturreservat går det att införa reservatsföreskrifter som reglerar vad som får göras inom reservatet. Sådana formella föreskrifter går inte att införa i andra områden. Länsstyrelsen ser det dock som positivt att på ett tydligt sätt värna den allemansrätt som gäller i stort sett överallt i naturen. Genom att märka ut ett område som Hänsynsområde, vill Länsstyrelsen förtydliga de skyldigheter som kan anses gälla enligt allemansrätten. Eftersom det är rekommendationer om hur man ska uppföra sig som gäst i området finns det inga sanktionsmöjligheter. Framgången med områdena bygger på att de människor som vistas i området visar hänsyn och tar fasta på de angivna rekommendationerna.

Motiv för rekommendationerna

Vid arbetet med att ta fram den gemensamma handlingsplanen för samtliga kustlän, tolkade länsstyrelserna att syftet var att få till stånd störningsfria områden i kust och skärgård, där man ska kunna uppleva fridfull natur i det närmsta fri från buller och andra störningar från trafik. Fokus ligger på människors behov av ostörd natur, men detta kommer även djur- och växtliv i utpekade områden tillgodo.

I handlingsplanen valdes att fokusera på:

- buller, främst från båtar men till viss del även andra farkoster
- störande beteenden i samband med båtlivet. Exempel på detta kan vara motorbåtar och vattenskotrar som bullrar mycket, svävare, flyg på låg höjd, vattenskidåkning eller annan rundkörning inom små områden under en längre tid, radiostyrda båtar och –flygplan, hög musik och festande samt tomgångskörning (t.ex. för att ladda batterierna i båten)
- utsläpp av toalettavfall
- nedskräpning av hushållsavfall

Störningar från båttrafik i form av avgaser, oljespill, diffusa utsläpp från båtbottnfärger samt erosion på stränder och bottnar m.m. berörs av andra miljömål eller regelverk och togs inte upp i handlingsplanen.

I den undersökning som genomfördes i Västra Götalands län sommaren 2007 var en av enkätfrågorna vilka de största nackdelarna med området var. Många markerade buller och svall från båtar och avsaknad av sopstation.

Utmärkning och information

Områdena kommer att märkas ut med informationstavlor på några ställen på öarna, främst i anslutning till de fasta dubbar som finns. En informationsbroschyr ska tas fram och finnas i gästhamnar, sjömackar, turistkontor mm. På sikt hoppas Länsstyrelsen att områdena också ska anges på båtsportkort och i Kryssarklubbens informationsmaterial ”Västkustens naturhamnar”. Information kommer också att ske genom press och radio/TV.

Ulrika Samuelsson
Miljöskyddsdirektör

Kerstin Harvenberg
Länsmiljöingenjör

Bilaga
Kartor över Hänsynsområdena

Sändlista

Naturvårdsverket

Sjöfartsverket, Västkustens sjötrafikområde

Kustbevakningen

Polismyndigheten i Västra Götaland, Sjöpolisen

Västkuststiftelsen

Ulrika Francke, samfällighetsföreningen för Vasholmarna

Statens Fastighetsverk, Anders Röös

Kommunkansliet i Strömstads, Tanums, Sotenäs, Lysekils, Uddevalla,

Orust, Tjörns, Stenungsunds, Kungälv, Öckerö och Göteborgs kommun

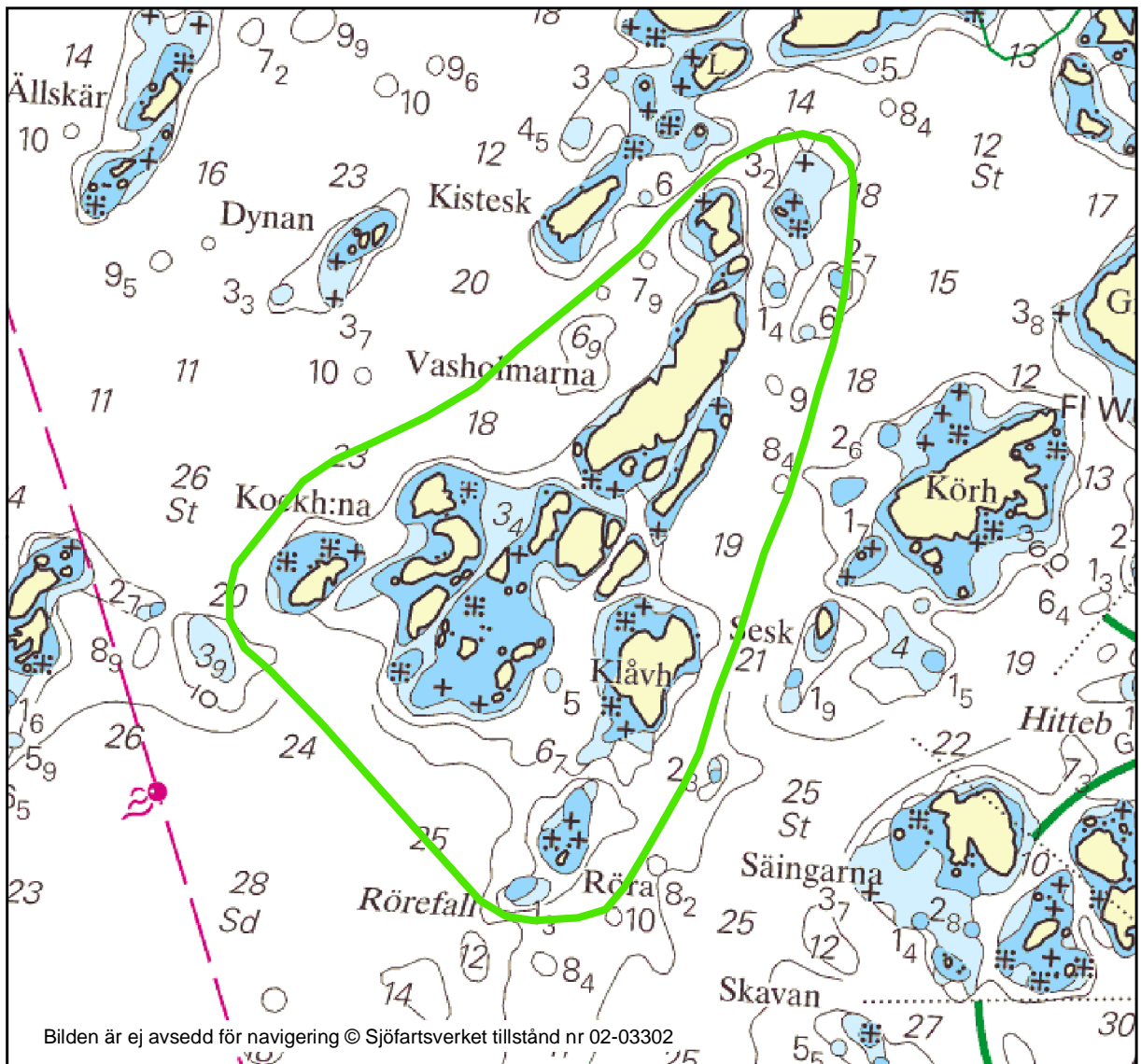
Västkustens Båtförbund

Svenska Kryssarklubben, Västkustkretsen

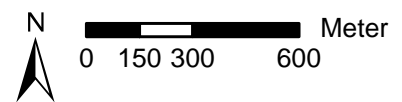
Marstrands Båtförening

Samrådsgruppen Västra Tjörnkusten

Rolf Rudin

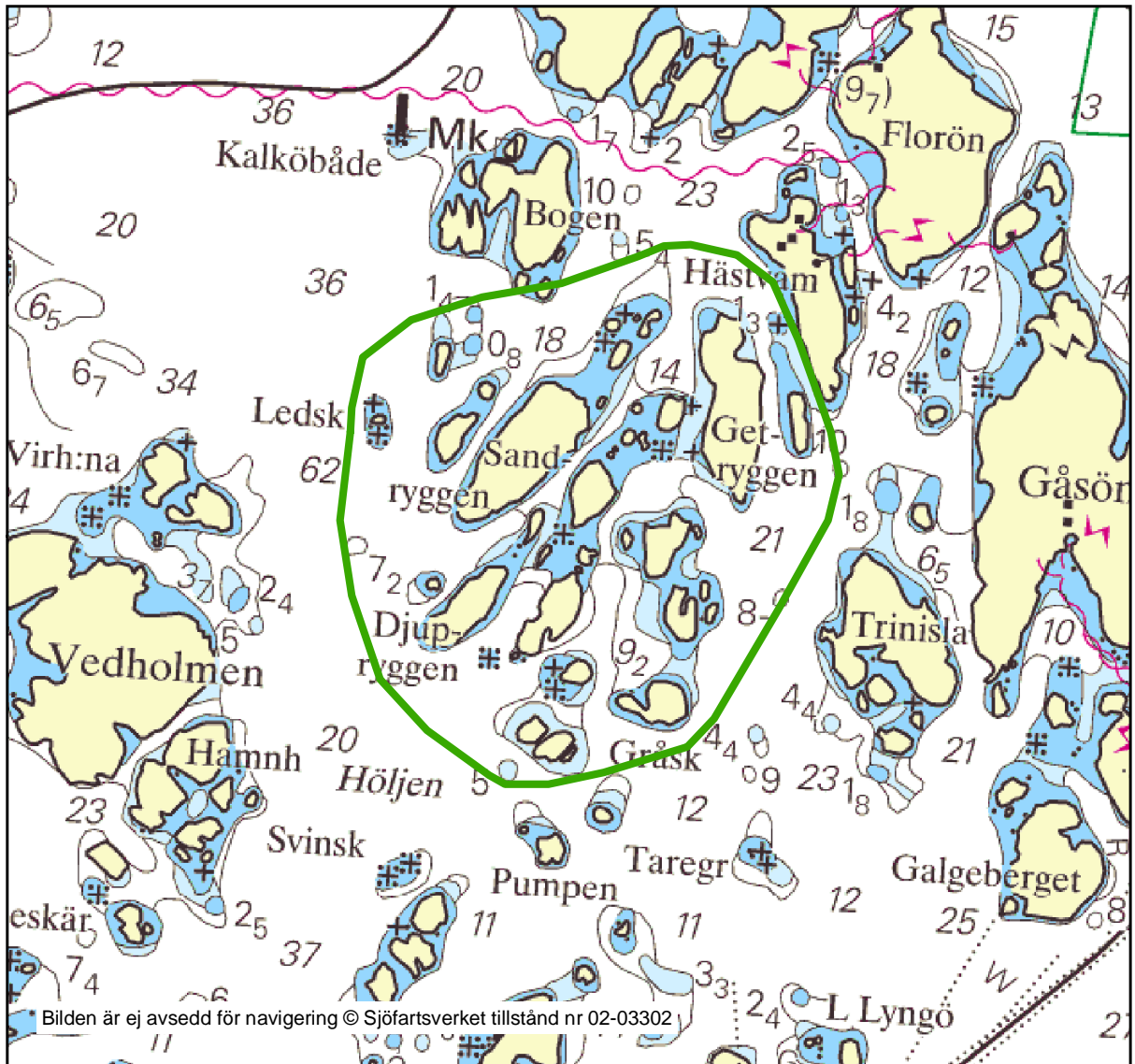
Oversiktskartan © Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

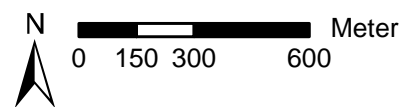
Beslutskarta
 Hänsynsområde Vasholmarna
 Tillhör Länsstyrelsens beslut
 Dnr 501-108614-2007

LÄNSSTYRELSEN
 VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Oversiktskartan © Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Beslutskarta
 Hänsynsområde Sandryggen,
 Gettryggen m.fl.
 Tillhör Länsstyrelsens beslut
 Dnr 501-108614-2007

LÄNSSTYRELSEN
 VÄSTRA GÖTALANDS LÄN